

**РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ
МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА,
БАЊА ЛУКА**

**Финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2015. године и
Извјештај независног ревизора**

РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ МАЛИХ И
СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА, БАЊА ЛУКА

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1 - 2
Финансијски извјештаји:	
Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних ван ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05	3
Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних ван ГКТ	4
Преглед имовине, обавеза и извора исказаних ван ГКТ	5
Преглед новчаних токова	6
Извјештај о броју и структури запослених	7
Напомене уз финансијске извјештаје	8 – 29

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Влади Републике Српске и управи Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа, Бања Лука

Извршили смо ревизију приложених финансијских извјештаја (страна 3 до 29) "Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа", Бања Лука (у даљем тексту: "Агенција"), који обухватају Преглед имовине, обавеза и извора исказаних ван Главне књиге трезора ("ГКТ") на дан 31. децембра 2015. године, и одговарајући Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних ван ГКТ на рачуноводственим фондovima од 01 до 05. Функционалну класификацију расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказану ван ГКТ, Извјештај о броју и структури запослених и Преглед новчаних токова за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама објелодањеним у финансијским извјештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцјену примјениених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај "Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа", Бања Лука на дан 31. децембра 2015. године, као и резултате њеног пословања и њене новчане токове за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима за јавни сектор у Републици Српској, као и прописима који уређују област финансијског извјештавања буџетских корисника у Републици Српској објелодањеним у напомени 2.1 уз приложене финансијске извјештаје.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Влади Републике Српске и управи Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа,
Бања Лука (наставак)

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на напомену 2.1 уз финансијске извјештаје у којој је објелодањено да су приложени финансијски извјештаји Агенције састављени у складу са Правилником о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова ("Службени гласник РС", број 16/11 и 126/11), чије одредбе у одређеним сегментима одступају од захтјева Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (у даљем тексту: "IP-SAS"). Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањем.

Бања Лука, 31. мај 2016. године

Овлашћени ревизор
Мирко Илић

**ПРЕГЛЕД ПРИХОДА, ПРИМИТАКА, РАСХОДА И ИЗДАТАКА ИСКАЗАНИХ ВАН ГКТ НА
РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ФОНДОВИМА ОД 01 ДО 05
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године
(У ВАМ)**

	<u>Напомена</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2015.</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2014.</u>
Приходи			
Непорески приходи	5	1,772	24,343
Приходи од грантова	6	2,210,721	1,511,370
Трансфери између буџетских јединица	7	1,010,000	1,130,000
		<u>3,222,493</u>	<u>2,665,713</u>
Приходи и примици		<u>3,222,493</u>	<u>2,665,713</u>
Расходи			
Расходи за лична примања	8	(1,180,882)	(901,991)
Расходи по основу коришћења роба и услуга	9	(304,165)	(603,259)
Расходи финансирања и други финансијски расходи		(4,031)	(1,373)
Расходи грантова	10	(897,828)	(788,643)
Расходи амортизације	13	(34,776)	(26,993)
Остали расходи обрачунског карактера		(3,096)	(5,140)
		<u>(2,424,778)</u>	<u>(2,327,399)</u>
Издаци			
Издаци за сталну имовину	11	(128,130)	(17,934)
Издаци за ситан инвентар	11	(2,828)	(3,360)
Издаци за ПДВ		(8,532)	-
Издаци за финансијску имовину	12	(250,000)	-
		<u>(389,490)</u>	<u>(21,294)</u>
Расходи и издаци		<u>(2,814,268)</u>	<u>(2,348,693)</u>
ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА		<u>408,225</u>	<u>317,020</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Агенције усвојени су од стране Управе Агенције дана 29. фебруара 2016. године.

Потписано од стране Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа, Бања Лука:

Маринко Ђукић
Директор

М.П.

Мирка Петковић
Књиговођа
ВАМ Consult д.о.о. Бања Лука

ФУНКЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА РАСХОДА И НЕТО ИЗДАТАКА ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ
ИСКАЗАНИХ ВАН ГКТ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године
(У ВАР)

	Фонд (напомена 2.4)	Текућа година	У ВАР Претходна година
Функционални код 04: Економски послови	02	669,546	626,251
Функционални код 04: Економски послови	03	<u>1,836,617</u>	<u>1,690,308</u>
		<u>2,506,163</u>	<u>2,316,559</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја

ПРЕГЛЕД ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И ИЗВОРА ИСКАЗАНИХ ВАН ГКТ
На дан 31. децембра 2015. године
(У ВАН)

	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
АКТИВА			
Нефинансијска имовина			
Нематеријална имовина	13	220	3,603
Опрема	13	173,701	55,567
		<u>173,921</u>	<u>59,170</u>
Финансијска имовина			
Готовина и готовински еквиваленти	14	1,104,201	840,112
Краткорочна потраживања	15	3,606	23,007
Краткорочни пласмани	12	250,000	-
Краткорочна разграничења	16	9,193	9,326
Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица	17	266,594	144,210
		<u>1,633,594</u>	<u>1,016,655</u>
Укупна имовина		<u><u>1,807,515</u></u>	<u><u>1,075,825</u></u>
ПАСИВА			
Дугорочне обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	18	20,690	9,959
Краткорочне обавезе			
Текуће доспијеће дугорочних кредита	18	20,945	6,403
Обавезе за лична примања	19	19,548	103,721
Обавезе из пословања	20	31,061	38,187
		<u>71,554</u>	<u>148,311</u>
Власти извори средстава	21		
Трајни извори средстава		137	137
Финансијски резултат		1,715,134	917,418
		<u>1,715,271</u>	<u>917,555</u>
Укупна пасива		<u><u>1,807,515</u></u>	<u><u>1,075,825</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја

ПРЕГЛЕД НОВЧАНИХ ТОКОВА

За годину која се завршава 31. децембра 2015. године
(У ВАМ)

	Година која се завршава 31. децембра 2015.	Година која се завршава 31. децембра 2014.
Новчани токови из пословних активности		
Приливи по основу непореских прихода	22,006	35,787
Приливи по основу грантова	2,210,721	1,511,370
Приливи по основу трансфера између буџетских јединица	887,616	1,096,394
Одливи за расходе за лична примања	(1,265,056)	(822,680)
Одливи за расходе по основу коришћења роба и услуга	(315,961)	(447,496)
Одливи по основу грантова	(897,828)	(788,643)
Остали одливи	(4,031)	(1,373)
<i>Нето приливи готовине из пословних активности</i>	<u>637,467</u>	<u>583,359</u>
Новчани токови готовине из инвестиционих активности		
Одливи за издатке за нефинансијску имовину	(123,378)	(17,934)
Одлив за финансијску имовину	(250,000)	-
<i>Нето одливи готовине из активности инвестирања</i>	<u>(373,378)</u>	<u>(17,934)</u>
Нето повећање готовине и еквивалената готовине	264,089	565,425
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	<u>840,112</u>	<u>274,687</u>
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	<u>1,104,201</u>	<u>840,112</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја

ИЗВЈЕШТАЈ О БРОЈУ И СТРУКТУРИ ЗАПОСЛЕНИХ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

	<u>Број</u>
<i>а) Статус запослених</i>	
- именована лица	1
- намјештеници – стално запослени	16
- намјештеници – привремено запослени	14
Укупно	<u>31</u>
<i>б) Стручна спрема</i>	
- доктор наука	1
- магистар	3
- висока стручна спрема	24
- виша стручна спрема	1
- средња стручна спрема	2
Укупно	<u>31</u>
<i>в) Старост</i>	
- 26 до 30 година	-
- 31 до 35 година	6
- 36 до 40 година	7
- 41 до 45 година	10
- 46 до 50 година	3
- 51 до 55 година	2
- 56 до 60 година	3
Укупно	<u>31</u>
<i>г) Стаж</i>	
- до 5 година	6
- 6 до 10 година	11
- 11 до 15 година	5
- 16 до 20 година	4
- 21 до 25 година	2
- 26 до 30 година	2
- 31 до 35 година	1
Укупно	<u>31</u>
<i>д) Коефицијент</i>	
- 5.1 до 10.0	2
- 10.1 до 15.0	11
- 15.1 до 20.0	4
- 20.1 до 25.0	6
- 25.1 до 30.0	6
- 30.1 до 35.0	1
- 35.1 до 40.0	1
Укупно	<u>31</u>
<i>ђ) Пол</i>	
- жене	14
- мушкарци	17
Укупно	<u>31</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа, Бања Лука (у даљем тексту: "Агенција") почела је са радом у септембру 2004. године, а основана је у складу са Законом о подстицању развоја малих и средњих предузећа ("Службени гласник РС", број 64/02). Агенција дјелује као правно лице и непрофитна организација.

Агенција је пружала подршку оснивању и развоју малих и средњих предузећа и предузетништва у Републици Српској у складу и на начин дефинисан Законом о подстицању развоја малих и средњих предузећа – пречишћени текст ("Службени гласник РС", број 23/09).

Циљ Агенције је повећање учешћа малих и средњих предузећа у укупној привреди Републике Српске, промјена структуре дјелатности са повећањем учешћа производних дјелатности и услуга у укупном друштвеном производу, повећање технолошког развоја, конкурентности и отварање новог тржишта за мала и средња предузећа, повећање броја пословних субјеката и новозапослених радника у овим предузећима, образовање за предузетништво и обука предузетника и успостављање регионалне сарадње са сусједним земљама ради размјене искустава и остваривања регионалних компаративних предности за предузетништво.

Народна скупштина Републике Српске је 30. маја 2013. године усвојила Закон о развоју малих и средњих предузећа ("Службени гласник РС", број 50/13), који је ступио на снагу 25. јуна 2013. године.

Према напријед наведеном Закону надлежности Агенције су:

- пружање стручних услуга за подстицање оснивања, пословања и развоја малих и средњих предузећа (МСП),
- пружање стручних услуга у циљу подстицања улагања у МСП,
- подршка успостављању предузетничке инфраструктуре,
- пружање подршке иноваторској дјелатности, стимулисање стварања нових производа и увођења нових технологија,
- пружање подршке за повећање запошљавања, стручно образовање, преквалификацију и доквалификацију радника,
- вођење регистра консултаната за потребе МСП,
- подршка женском, омладинском, руралном предузетништву и другим видовима социјалног предузетништва,
- промоција предузетништва,
- истраживање и прикупљање података и информација, анализирање и извјештавање у вези са стањем у области МСП,
- учешће у изради Стратегије и осталих развојних докумената,
- унапређивање сарадње између надлежних органа јединица локалне самоуправе и локалних, односно међуопштинских агенција за развој МСП,
- сарадња са међународним институцијама и учествовање у изради и реализацији међународних и домаћих пројеката за подршку МСП,
- припрема и реализација пројеката ради постизања циљева и спровођења мјера из Стратегије и
- обављање и других послова у складу са законом.

Агенција има Управни одбор и директора који је заступа, представља и руководи радом Агенције. Управни одбор Агенције има седам чланова које именује и разрјешава Влада Републике Српске и чине га представници министарстава, који су по функцији помоћници министра и за свој рад не примају накнаду.

На дан 31. децембра 2015. године Агенција је имала 31 запосленог радника (31. децембра 2014. године: 34 запослених радника). Сједиште Агенције је у Бањој Луци, у улици Саве Мркаља број 16.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Агенције су припремљени у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској, као и прописима који уређују област финансијског извјештавања буџетских корисника у Републици Српској.

Приложени финансијски извјештаји су припремљени на обрачунској основи и по начелу набавне вриједности, изузев ако није другачије наведено у рачуноводственим политикама Агенције.

Финансијски извјештаји Агенције су приказани у формату прописаном Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова ("Службени гласник РС", број 90/10), Правилником о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова ("Службени гласник РС", број 16/11 и 126/11), Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 127/11), као и Правилником о примјени Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (IP - SAS) ("Службени гласник РС", број 128/11).

Правилником о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова (у даљем тексту: "Правилник") је прописано да корисници прихода буџета састављају сљедеће финансијске извјештаје:

1. Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних ван ГКТ (Главне књиге трезора) – Образац 3б;
2. Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину – Образац 4б;
3. Преглед имовине, обавеза и извора – Образац 5б;
4. Преглед новчаних токова – Образац 6; и
5. Извјештај о броју и структури запослених – Образац 7.

Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних ван ГКТ Агенције је састављен у складу са чланом 22. став (2) и чланом 35. Правилника, а чије одредбе у одређеним сегментима одступају од захтјева Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (у даљем тексту: "IP-SAS"):

- Исказивање прихода и расхода корисника прихода буџета се врши без утврђивања финансијског резултата корисника прихода буџета у обрачунском периоду. Наведена презентација прихода и расхода корисника прихода буџета одступа од захтјева IP-SAS 1 "Презентација финансијских извјештаја", по којем се од ентитета јавног сектора захтијева да презентују финансијски резултат;
- Корисници прихода буџета нису у обавези да састављају извјештај о кретањима на капиталу (изворима средстава), како се то захтјева по IP-SAS 1 "Презентација финансијских извјештаја".

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (BAM). BAM представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Агенција је приликом састављања прегледа новчаних токова за пословну 2015. годину користила директни метод извјештавања о новчаним токовима.

Агенција је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивала рачуноводствене политике образложене у напмени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја (наставак)

Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (IP-SAS), и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске за јавни сектор. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 94/15), важећег од 24. новембра 2015. године, прописи из области рачуноводства и ревизије који се у смислу овог закона примјењују у Републици Српској подразумевају: Међународне рачуноводствене стандарде (IAS), Међународне стандарде финансијског извјештавања (IFRS), Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (IFRS for SMEs), Међународне стандарде ревизије (ISA), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (IPSAS), Међународне стандарде вредновања (IVS), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође (у даљем тексту: Кодекс) и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC).

Такође, на основу одредаба раније важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 36/09 и 52/11), дана 22. децембра 2011. године министар финансија Републике Српске је донио Правилник о примјени Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (IP - SAS), а на основу Закона о буџетском систему Републике Српске ("Службени гласник РС", број 54/08 – пречишћени текст, 126/08 и 92/09). Према наведеном Правилнику, сви IP-SAS објављени до 15. јануара 2011. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2011. године или касније.

До дана састављања приложених финансијских извјештаја за 2015. годину, званично преведени и објављени IP-SAS у Републици Српској су стандарди (издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор), и то су:

IP -SAS 1	- Презентација финансијских извјештаја
IP -SAS 2	- Извјештаји о новчаним токовима
IP -SAS 3	- Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке
IP -SAS 4	- Учинци промјена курсева страних валута
IP -SAS 5	- Трошкови позајмљивања
IP -SAS 6	- Консолидовани и засебни финансијски извјештаји
IP -SAS 7	- Улагања у придружене ентитете
IP -SAS 8	- Учешћа у заједничким улагањима
IP -SAS 9	- Приходи из трансакција размјене
IP -SAS 10	- Финансијско извјештавање у хиперинфлаторним привредама
IP -SAS 11	- Уговори о изградњи
IP -SAS 12	- Залихе
IP -SAS 13	- Лизинг
IP -SAS 14	- Догађаји након датума извјештавања
IP -SAS 15	- Финансијски инструменти: објелодањивање и презентација
IP -SAS 16	- Инвестициона имовина
IP -SAS 17	- Некретнине, постројења и опрема
IP -SAS 18	- Извјештавање по сегментима
IP -SAS 19	- Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина
IP -SAS 20	- Објелодањивање повезаних страна
IP -SAS 21	- Умањење вриједности имовине која не генерише готовину
IP -SAS 22	- Објелодањивање финансијских информација о општем државном сектору
IP -SAS 23	- Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси)
IP -SAS 24	- Презентација буџетских информација у финансијским извјештајима
IP -SAS 25	- Примања запослених
IP -SAS 26	- Умањење вриједности имовине која генерише готовину
IP -SAS 27	- Пољопривреда
IP -SAS 28	- Финансијски инструменти: презентација

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја (наставак)

Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду (наставак)

IP -SAS 29	-	Финансијски инструменти: признавање и вредновање
IP -SAS 30	-	Финансијски инструменти: објављивања
IP -SAS 31	-	Нематеријална имовина
IP-SAS 32	-	Уговори о концесијама за пружање услуга: концедент

Министар финансија Републике Српске је дана 26. децембра 2013. године издао Упутство о примјени Међународног рачуноводственог стандарда 23 – Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и доприноси) (Службени гласник РС, број 116/13) које садржи основне смјернице за примјену наведеног стандарда.

Међутим, промјене у важећим стандардима, као и новоусвојени стандарди и тумачења, издати након 15. јануара 2011. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и, сагласно томе, нису примјењени у састављању приложених финансијских извјештаја. Објављени стандарди који још увијек нису у примјени, објелодањени су у напомени 2.2. Такође, према одредбама члана 2. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, рачуноводствени и ревизијски стандарди су стандарди, упутства, објашњења, смјернице и начела дефинисана овим законом, објављени од професионалног удружења, у сарадњи са Министарством финансија. Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа за јавни сектор Републике Српске од IP-SAS могу имати на реалност и објективност финансијских извјештаја Агенције, приложени финансијски извјештаји се не могу сматрати финансијским извјештајима састављеним у потпуној сагласности са IP-SAS.

Руководство Агенције анализира промјене у важећим стандардима, као и новоусвојене стандарде издате након 15. јануара 2011. године, и након установљавања стандарда који су релевантни за Агенцију, има намјеру да исте примјењује у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

2.2. Објављени стандарди на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској

На дан објављивања ових финансијских извјештаја, само IP-SAS 32 "Уговори о концесијама за пружање услуга: концедент" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године) издат од стране Одбора за међународне стандарде за јавни сектор, је објављен, али није још увијек ступио на снагу у Републици Српској.

2.3. Упоредни подаци

Агенција је као упоредне податке приказала Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних ван ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05 и Преглед новчаних токова за годину која се завршава 31. децембра 2014. године, односно Преглед имовине, обавеза и извора на дан 31. децембра 2014. године.

2.4. Функционална класификација дјелатности

Према Правилнику о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова, Фонд је рачуноводствена целина која обухвата рачуне на којима се евидентирају новчана средства и други финансијски извори, заједно са свим обавезама које се на њих односе и припадајућим салдима и промјенама на њима.

Фонд прихода по посебним прописима (02) користи се за евидентирање средстава која се на основу прописа користе само у посебне сврхе и свих активности које се финансирају из тих средстава.

Фонд грантова (03) користи се за евидентирање грантова буџетских корисника и свих активности које се финансирају из тих средстава, а који нису укључени у општи фонд (01).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Непорески приходи

Непорески приходи се односе на приходе по основу пружања услуга, камата, тантијема и дивиденди и признају се и одмјеравају на обрачунској основи, у складу са IP -SAS 9 "Приходи из трансакција размјене".

Приходи од услуга се признају на обрачунској основи и признају се путем споразума између Агенције и купца или корисника средстава.

Приходи се исказују по фер вриједности средстава која су примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте, поврате и слично.

Приходи и расходи по основу камата се књиже у корист или на терет периода на који се односе.

3.2. Приходи од грантова (помоћи)

Приходи од грантова (помоћи) се признају као приход на обрачунској основи, и то током периода у којима се признају као расход повезани трошкови које треба покрити из тог давања за помоћ у природи, док се грантови у новцу признају као приход у тренутку пријема готовине или стицања права.

Ако је помоћ примљена у једној фискалној години за измиривање обавеза које ће настати у наредним фискалним годинама, одговарајући дио помоћи се третира као разграничени (одгођени) приход.

3.3. Приходи од трансфера између буџетских јединица

Приходи од трансфера између буџетских јединица се признају као приход на обрачунској основи, и то као преноси и приказују се у рачуноводственом обрачунском периоду у којем су мјерљиви и расположиви.

Приходи од трансфера између буџетских јединица су расположиви кад су остварени у оквиру обрачунског периода или убрзо након тога, како би се могли користити за плаћање обавеза.

3.4. Расходи текућег одржавања и оправки

Расходи текућег одржавања и оправки опреме исказани су у прегледу прихода, примитака, расхода и издатака у стварно насталом износу.

3.5. Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга се књиже по обрачунској основи, у периоду када је обавеза за плаћање настала, односно расходи се обухватају у финансијским извјештајима по начелу настанка догађаја.

3.6. Расходи за грантове (помоћи)

Расходи за грантове (помоћи) се признају као расход на обрачунској основи.

3.7. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у ВАМ по званичном курсу важећем на дан прегледа имовине, обавеза и извора.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у ВАМ по званичном курсу важећем на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет прегледа прихода, примитака, расхода и издатака.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Издаци за нефинансијску имовину

Издаци за нефинансијску имовину (за изградњу, прибављање, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију нефинансијске имовине) се исказују на обрачунској основи и по номиналној вриједности оствареног или очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента.

3.9. Издаци за финансијску имовину

Издаци за финансијску имовину (за прибављање хартија од вриједности, акција, учешћа у капиталу, финансијских деривата и датих зајмова у земљи и иностранству) се исказују на обрачунској основи и по номиналној вриједности оствареног или очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента.

3.10. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина је исказана по набавној вриједности, умањена за исправку вриједности и укупна евентуална обезвјеђења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате.

На дан прегледа имовине, обавеза и извора нематеријална имовина Агенције се односи на системски софтвер за маркирање пословних зона.

3.11. Опрема

Опрема је исказана по набавној вриједности, умањена за исправку вриједности и евентуална обезвјеђења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове по основу набавке и трошкове довођења средстава у стање функционалне приправности. Накнадни издаци на опреми признају се као средство само када се са тим издацима побољшава стање средстава изнад његовог првобитног процијењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци на опреми признају се као расходи, и то у периоду у којем су настали.

Расходи настали по основу текућег одржавања опреме (замјена и уградња ситних резервних дијелова и потрошног материјала, као и расходи свакодневних поправки опреме) сматрају се расходом периода у коме су настали.

Под опремом се сматрају она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Губитак настао приликом отуђивања опреме књижи се на терет расхода у прегледу прихода, примитака, расхода и издатака.

3.12. Амортизација

Амортизација опреме и нематеријалне имовине се обрачунава на набавну вриједност на почетку године, као и на опрему и нематеријалну имовину стављену у употребу током године, примјеном пропорционалног метода, на основу преосталог вијека трајања.

Амортизација нематеријалне имовине и опреме се врши примјеном пропорционалне методе по годишњим стопама, на основу преосталог вијека трајања и књижи се на терет расхода у прегледу прихода, примитака, расхода и издатака.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Амортизација (наставак)

Процијењени корисни вијек употребе појединих група опреме и нематеријалних улагања који је служио као основа за обрачун амортизације и примијењене стопе у години која се завршава на дан 31. децембра 2015. године су сљедећи:

	2015. година	
	Вијек трајања (година)	Стопа (%)
Нематеријална имовина	5	20%
Компјутерска опрема	5	20%
Моторна возила	6.5	15.5%
Намјештај и канцеларијска опрема	8	12.5%

3.13. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

3.14. Финансијски инструменти

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по набавној вриједности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијске имовине или финансијских обавеза који се вреднују по фер вриједности кроз биланс успеха), који су директно приписивани набавци или емитовању финансијске имовине или финансијске обавезе.

Финансијска имовина и финансијске обавезе се евидентирају у прегледу имовине, обавеза и извора Агенције, од момента када се Агенција уговорним одредбама везала за инструмент. Куповина или продаја финансијске имовине признаје се примјеном обрачуна на датум поравнања, односно датум када је имовина испоручена другој страни.

Финансијска имовина престаје да се признаје када Агенција изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

Потраживања од купаца и остала краткорочна потраживања

Потраживања од купаца се признају и евидентирају по фактурној вриједности умањеној за исправку вриједности за сумњива и спорна потраживања. Исправка вриједности за сумњива и спорна потраживања врши се на основу процјене руководства о наплативости наведених потраживања, када наплата цијелог или дијела потраживања више није вјероватна. Ненаплатива потраживања се отписују на основу одлуке суда, према договору о поравнању између уговорених страна или на основу одлуке Управног одбора Агенције.

Финансијске обавезе

Инструменти финансијских обавеза су класификовани у складу са суштином уговорних одредби. Финансијске обавезе се исказују по номиналној вриједности.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања се процјењују по њиховој номиналној вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.15. Трајни извори средстава

Трајни извори сталних средстава немају рок доспијећа и расположиви су на неодређено вријеме.

Трајни извори средстава формирају се из иницијалних средстава (оснивачког улога) обезбјеђених за оснивање у складу са одлуком управе, из расподијељеног финансијског резултата ранијих година, по основу имовине која не подлијеже амортизацији, а која је добијена без накнаде и у осталим случајевима дозвољеним релевантним прописима.

3.16. Бенефиције за запослене

Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Српској, Агенција је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбјеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Агенција је, такође, обавезна да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Обавезе по основу отпремнина

У складу са Општим колективним уговором о раду и правилником Агенције, Агенција је у обавези да исплати отпремнине радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Друштва, или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније, као и јубиларне награде за 20 и 30 година радног стажа у висини једне, односно двије просјечне плате исплаћене у Агенцији.

На основу IP SAS -25 "Примања запослених" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине за одлазак у пензију и за јубиларне награде. На дан 31. децембра 2015. године Агенција није извршила обрачун и укалкулисавање у својим финансијским извјештајима садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде, јер сматра да наведени износ није материјално значајан обзиром на број запослених.

3.17. Финансијски и оперативни лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мјери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Агенција као корисник лизинга

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се првобитно признају као средства Агенције по садашњој вриједности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу.

Плаћање рата лизинга се распоређује између финансијских трошкова и смањења обавеза по основу обавеза лизинга са циљем постизања константне стопе учешћа у неизмиреном износу обавезе. Финансијски расходи се признају одмах у прегледу прихода, примитака, расхода и издатака, осим ако се директно могу приписати средствима која се оспособљавају за употребу, у којем се случају капитализују у складу са општом политиком Агенције о трошковима позајмљивања. Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за вријеме трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства. У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.18. Опорезивање

Текући порез на добитак

Агенција није обвезник обрачуна и уплате пореза на добит за приходе остварене из буџета, од спонзорства или донација у новцу или натури, а у складу са одредбама Закона о порезу на добит ("Службени гласник РС", број 91/06 и 57/12).

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ И ПРОЦЕДУРЕ

а) Значајне рачуноводствене процјене

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан прегледа имовине, обавеза и извора, која носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у наредном тексту:

Процијењени корисни вијек опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Обезврјеђење вриједности средстава

На дан састављања финансијских извјештаја руководство Агенције анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индиција да за неко средство постоји обезврјеђење, надокнадиви износ тог средства се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Исправка вриједности потраживања

Исправку вриједности за сумњива и спорна потраживања обрачунавамо на основу процијењених губитака услед немогућности купца да испуни неопходне обавезе. Нашу процјену заснивамо на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца, приликом утврђивања адекватности исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ И ПРОЦЕДУРЕ (наставак)

а) Значајне рачуноводствене процјене (наставак)

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Агенције је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. Правична вриједност за ове потребе се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати, или обавеза измирити, на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза. Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Сходно томе, у таквом окружењу није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Агенције, износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

б) Значајне процедуре

Процедура доношења финансијског плана

Финансијски план Агенције је акт који се доноси за период од једне фискалне године и саставни је дио Плана пословања, а који садржи процјену прихода и примитака, односно расхода и издатака.

Процес средњорочног (трогодишњег) планирања који представља припрему за израду Плана пословања, почиње пријемом одговарајуће инструкције за буџетске кориснике коју Агенцији доставља ресорно министарство. Агенција је дужна свој буџетски захтјев доставити ресорном министарству у року прописаном Законом о буџетском систему Републике Српске.

Руководство Агенције утврђује коначан приједлог Плана пословања и усаглашава га са Буџетом Републике Српске у сегменту који третира финансирање из буџетских средстава, у року од 15 дана од дана усвајања Буџета Републике Српске од стране Народне скупштине Републике Српске.

Управни одбор је усвојио Пословни план Агенције за 2015. годину Одлуком број 02-ОД-5/15 од 19. марта 2015. године.

Процедура провођења јавних набавки

Јавне набавке Агенције се проводе у складу са одредбама Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине. Уговори о набавци материјала и услуга се закључују са понуђачима чије су понуде оцијењене као најповољније, и то у року од 15 дана од дана када су понуђачи обавијештени о резултату јавних набавки. Руководство Агенције извјештава Управни одбор Агенције о спроведеним поступцима јавних набавки квартално, у оквиру кварталних извјештаја о извршењу Пословног плана као и по посебним захтјевима Управног одбора. Управни одбор Агенције је усвојио Извјештај о извршењу Плана јавних набавки за 2015. годину у оквиру Извјештаја о пословању Агенције из фебруара 2016. године.

5. НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	Година која се завршава	
	на дан 31. децембра	
	2015.	2014.
Приходи од камата	641	223
Остали непорески приходи	1,131	24,120
	<u>1,772</u>	<u>24,343</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

6. ПРИХОДИ ОД ГРАНТОВА

	У ВАМ	
	Година која се завршава на дан 31. децембра 2015.	2014.
Грантови из иностранства	2,149,588	1,511,370
Грантови из земље	61,133	-
	<u>2,210,721</u>	<u>1,511,370</u>

Грантови из иностранства у пословној 2015. години износе 2,149,588 ВАМ, и највећим дијелом, у износу од 2,020,648 ВАМ, се односе на грантове од Швајцарске Конфедерације, преко Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC), Канцеларија за сарадњу у Босни и Херцеговини, за пројекат "Прилика плус - Вјештине за посао - образовање одраслих и незванично образовање у БиХ". Планирани буџет програма за 2015. годину је износио 2,168,792 ВАМ.

Грантови из земље у 2015. години износе 61,133 ВАМ, и највећим дијелом у износу од 40,000 ВАМ се односе на грант Министарства индустрије, енергетике и рударства Републике Српске за спровођење стратегије развоја малих и средњих предузећа, а по Рјешењу истог министарства број 05.04/012-2538-1/15 од 31. децембра 2015. године.

7. ТРАНСФЕРИ ИЗМЕЂУ БУЏЕТСКИХ ЈЕДИНИЦА

	У ВАМ	
	Година која се завршава на дан 31. децембра 2015.	2014.
Приходи из буџета Републике Српске	1,010,000	1,130,000
	<u>1,010,000</u>	<u>1,130,000</u>

Приходи из Буџета Републике Српске исказани у пословној 2015. години у износу од 1,010,000 ВАМ се односе на приходе остварене по основу намјенских средстава из Буџета Републике Српске, а путем дознака од стране надлежног Министарства индустрије, енергетике и рударства. Одлуком о усвајању ребаланса буџета Републике Српске за 2015. годину (Службени гласник РС, број 103/15) предвиђен је трансфер Агенцији са позиција Министарства индустрије, енергетике и рударства у износу од 960,000 ВАМ, те додатних 50,000 ВАМ на име финансирања стратегије развоја малих и средњих предузећа, такође са позиција Министарства индустрије, енергетике и рударства. До 31. децембра 2015. године из Буџета Републике Српске је остварен прилив од 783,406 ВАМ, док је преосталих 226,594 ВАМ евидентирано као потраживање за ненаплаћене приходе из Буџета Републике Српске (напомена 17).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

8. РАСХОДИ ЗА ЛИЧНА ПРИМАЊА

	У ВАМ	
	Година која се завршава на дан 31. децембра	
	2015.	2014.
Нето зараде	700,209	511,391
Накнаде на плату за вријеме боловања	15,567	24,120
Порез на зараде	71,095	52,884
Доприноси на зараде	387,559	293,155
Јубиларне награде	2,410	2,400
Накнада за превоз	1,896	1,205
Накнаде по привременим и повременим пословима	278	833
Помоћ запосленима	-	3,015
Накнада за посебне резултате	500	2,085
Порез на остала лична примања	767	2,301
Доприноси на остала лична примања	601	1,803
Остала лична примања	-	6,799
	<u>1,180,882</u>	<u>901,991</u>

9. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КОРИШЋЕЊА РОБА И УСЛУГА

	У ВАМ	
	Година која се завршава на дан 31. децембра	
	2015.	2014.
Расходи за текуће одржавање	11,586	3,940
Расходи за путне трошкове, услуге превоза и горива	57,014	66,618
Расходи за трошкове енергије	4,232	3,581
Расходи за закуп имовине и опреме	18,042	24,750
Расходи комуналних и комуникационих услуга	33,471	24,793
Расходи за материјал	10,053	8,640
Расходи за стручне услуге	48,627	364,200
Расходи за уговорене услуге	121,140	106,737
	<u>304,165</u>	<u>603,259</u>

Расходи за уговорене услуге у пословној 2015. години износе 121,140 ВАМ, и највећим дијелом, у износу од 33,063 ВАМ, се односе на расходе организације пријема и манифестација по пројекту "Прилика плус – Вјештине за посао", и, у износу од 11,691 ВАМ, на исту врсту расхода по пројекту "UNDP – Програм опоравка сребреничког подручја".

10. РАСХОДИ ГРАНТОВА

	У ВАМ	
	Година која се завршава на дан 31. децембра	
	2015.	2014.
Расходи за грантове	897,828	788,643
	<u>897,828</u>	<u>788,643</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

10. РАСХОДИ ГРАНТОВА (наставак)

Расходи за грантове (помоћи) у пословној 2015. години износе укупно 897,828 ВАМ, и највећим дијелом, у износу од 562,728 ВАМ (еквивалент: 307,550 CHF) се односе на уплату новчаних средстава "Berner Fachhochschule, Architektur, Holz und Bau", BIL, Швајцарска, по уговору о додјели грант средстава број 07-02-19/05 од 7. септембра 2015. године а у сврху суфинасирања активности пројекта "Развијање лидерства и вјештина у индустрији намјештаја и прераде дрвета", односно збирном пројекту "Прилика плус". Поред наведеног, расходи за грантове се односе и на слjedeће: 111,932 ВАМ - уплата новчаних средстава Машинском факултету Универзитета у Бањој Луци за професоре и предаваче практичне наставе у средњим техничким школама и на факултету по Пројекту "Тренинг – професионално напредовање", односно збирном пројекту "Прилика плус" (на основу Уговора о додјели грант средстава број 07-02-22/15 од 18. децембра 2015. године и 50,000 ВАМ - уплата новчаних средстава друштву "Никола Тесла" д.о.о. Бања Лука за реализацију куповине имовине "Новотекс" а.д. у стечају Требиње, по Уговору о додјели грант средстава број 4-3/15 од 23. марта 2015. године, те по Закључку Владе Републике Српске број 04/1-012-2-465/15 од 19. марта 2015. године, а по Пројекту "Формирање кластера текстилне индустрије у Источној Херцеговини".

11. ИЗДАЦИ ЗА СТАЛНУ ИМОВИНУ И СИТАН ИНВЕНТАР

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Издаци за превозна средства	100,646	5,450
Издаци за рачунарску опрему	22,585	12,484
Остали издаци	7,727	3,360
	<u>130,958</u>	<u>21,294</u>

12. ИЗДАЦИ ЗА ФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Краткорочне позајмице	250,000	-
	<u>250,000</u>	<u>-</u>

Краткорочне позајмице на дан 31. децембра 2015. године износе укупно 250,000 ВАМ, и цијелокупно се односе на дате краткорочне бескаматне зајмове друштву "КОСМОС" а.д. Бања Лука, и то у износу од 200,000 ВАМ (по Уговору о намјенском бескаматном зајму новца број 122-5/15 од 7. августа 2015. године) и 50,000 ВАМ (по Уговору о намјенском бескаматном зајму новца број 203-4/15 од 15. децембра 2015. године). Позајмице су одобрене на основу Закључка Владе Републике Српске број 04/1-012-2-1579/15 од 23. јула 2015. године у циљу реализације Програма развоја металопрерађивачког сектора Републике Српске примјеном кластера и кластерских иницијатива. Уговорима је прецизирано да ће "КОСМОС" а.д. Бања Лука примљених 200,000 ВАМ вратити Агенцији до 7. фебруара 2016. године (напомена 26), а 50,000 ВАМ до 15. јуна 2016. године. Као средство обезбјеђења испуњења преузетих обавеза "КОСМОС" а.д. Бања Лука је Агенцији доставио укупно петнаест мјеница, уз овлашћење да Агенција може попунити недостајући садржај мјенице по њеном доспијећу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

13. ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	У ВАМ 2015. и 2014. година	
	Опрема	Нематеријална имовина
Набавна вриједност		
Стање, 1. јануар 2014. године	204,590	25,939
Набавке у току године	12,483	-
Дата донација у средствима	(23,767)	-
Стање, 31. децембар 2014. године	<u>193,306</u>	<u>25,939</u>
Набавке у току године	149,795	-
Расходовања	(13,713)	-
Стање, 31. децембар 2015. године	<u>329,388</u>	<u>25,939</u>
Исправка вриједности		
Стање, 1. јануар 2014. године	120,803	18,219
Амортизација	22,876	4,117
Дата донација у средствима	(5,940)	-
Стање, 31. децембар 2014. године	<u>137,739</u>	<u>22,336</u>
Амортизација	31,393	3,383
Расходовања	(13,445)	-
Стање, 31. децембар 2015. године	<u>155,687</u>	<u>25,719</u>
Садашња вриједност		
- 31. децембар 2015. године	<u>173,701</u>	<u>220</u>
- 31. децембар 2014. године	<u>55,567</u>	<u>3,603</u>

14. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Текући рачуни у домаћој валути	17,020	36,113
Благајна	422	2,182
Издвојена новчана средства	1,086,555	801,617
Девизни рачун	204	200
	<u>1,104,201</u>	<u>840,112</u>

Агенција, поред редовних текућих рачуна за сваки пројекат, отвара и посебне пословне рачуне у домаћој валути (ВАМ) и девизне рачуне.

Издвојена новчана средства која на дан 31. децембра 2015. године износе 1,086,555 ВАМ, највећим дијелом у износу од 1,062,162 ВАМ, се односе на намјенска средства за пројекат "Неформално образовање и образовање одраслих".

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

15. КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Потраживања од запослених	854	400
Потраживања за више плаћене порезе	458	11,700
Потраживања за боловање	2,936	2,936
Краткорочна потраживања из иностранства	-	9,274
Остала краткорочна потраживања	2,294	1,633
	<u>6,542</u>	<u>25,943</u>
Минус: Исправка вриједности - остала краткорочна потраживања	(2,936)	(2,936)
	<u>3,606</u>	<u>23,007</u>

16. КРАТКОРОЧНА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Разграничени расходи за унапријед плаћену робу и услуге	9,193	9,326
	<u>9,193</u>	<u>9,326</u>

17. ФИНАНСИЈСКИ И ОБРАЧУНСКИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ БУЏЕТСКИХ ЈЕДИНИЦА

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Потраживања за ненаплаћене приходе из Буџета Републике Српске (напомена 7)	226,594	144,210
Потраживања за ненаплаћени грант од Министарства индустрије Републике Српске (напомена 6)	40,000	-
	<u>266,594</u>	<u>144,210</u>

Дана 3. фебруара 2016. године наплаћен је износ потраживања из Буџета Републике Српске од 226,224 ВАМ.

18. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Дугорочне обавезе по лизингу		
- Нуро Alpe Adria Leasing д.о.о. Бања Лука	9,955	16,362
- Raiffaisen Leasing д.о.о. Сарајево	31,680	-
	<u>41,635</u>	<u>16,362</u>
Минус текућа доспијећа:		
- Нуро Alpe Adria Leasing д.о.о. Бања Лука	(6,915)	(6,403)
- Raiffaisen Leasing д.о.о. Сарајево	(14,030)	-
	<u>(20,945)</u>	<u>(6,403)</u>
	<u>20,690</u>	<u>9,959</u>

Каматна стопа на дугорочне кредите је у распону од 6.97% до 7.66% годишње.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

18. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

	Текуће доспијеће		Дугорочни дио	
	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочне обавезе по лизингу:				
Нуро Alpe Adria Leasing д.о.о. Бања Лука	6,915	6,403	3,040	9,959
Raiffeisen Leasing д.о.о. Сарајево	14,030	-	17,650	-
	<u>20,945</u>	<u>6,403</u>	<u>20,690</u>	<u>9,959</u>

Дугорочне обавезе по финансијском лизингу на дан 31. децембра 2015. године износе 41,635 ВАМ и односе се на два уговора о финансијском лизингу за набавку путничких возила потписаних са Нуро Alpe Adria Leasing д.о.о. Бања Лука и Raiffeisen Leasing д.о.о. Сарајево. Према одредбама наведених уговора путничка возила ће до измирења обавезе остати у власништву лизинг кућа, а након измирења обавеза иста ће постати власништво Агенције.

	Збир минималних рата лизинга		Садашња вриједност минималних рата лизинга	
	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Доспијева за плаћање:				
До једне године	23,236	7,444	20,945	6,403
Од једне године до двије године	21,524	10,557	20,690	9,959
	<u>44,760</u>	<u>18,001</u>	<u>41,635</u>	<u>16,362</u>
Минус будући трошкови финансирања	(3,125)	(1,639)	-	-
Садашња вриједност минималних рата лизинга	<u>41,635</u>	<u>16,362</u>	<u>41,635</u>	<u>16,362</u>
Укључено у финансијске извјештаје као:				
Текућа доспијећа дугорочних кредита			20,945	6,403
Дугорочни кредити			20,690	9,959
			<u>41,635</u>	<u>16,362</u>

19. ОБАВЕЗЕ ЗА ЛИЧНА ПРИМАЊА

	У ВАМ	
	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе за нето плате	402	62,349
Обавезе за порез на плате	2,505	6,118
Обавезе за доприносе на плате	16,311	33,881
Обавезе за доприносе на накнаде	330	1,373
	<u>19,548</u>	<u>103,721</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

20. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Добављачи у земљи	20,495	16,527
Обавезе према физичким лицима	8,233	13,208
Остале обавезе из пословања	2,333	8,452
	<u>31,061</u>	<u>38,187</u>

21. ВЛАСТИТИ ИЗВОРИ СРЕДСТАВА

	Трајни извори	У ВАМ 2015. и 2014. година Финансијски резултат
Стање, 1. јануар 2014. године	138	579,104
Остало	(1)	-
Финансијски резултат текуће године	-	338,314
Стање, 31. децембар 2014. године	<u>137</u>	<u>917,418</u>
Остало	-	1
Финансијски резултат текуће године	-	797,715
Стање, 31. децембар 2014. године	<u>137</u>	<u>1,715,134</u>

22. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2015. године Агенција није имала судских спорова у којима је тужена страна, нити је водила судске спорове против својих дужника.

23. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

23.1. Управљање ризиком извора средстава

Циљ управљања изворима средстава је да Агенција задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувала оптималну структуру извора средстава.

Лица која контролишу финансије на нивоу Агенције испитују структуру извора средстава на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

23. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

23.1. Управљање ризиком извора средстава (наставак)

23.1.1. *Радио укупне задужености према изворима средстава*

Показатељи задужености Агенције са стањем на крају године били су сљедећи:

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
(а) Задуженост	41,635	16,362
Готовина и готовински еквиваленти	<u>(1,104,201)</u>	<u>(840,112)</u>
<i>Нето задуженост</i>	<u>(1,062,566)</u>	<u>(823,750)</u>
(б) Извори средстава	<u>1,715,271</u>	<u>917,555</u>

Радио укупног дуговања према изворима средстава није примјењиво није примјењиво

(а) Задуженост се односи на дугорочне кредите и текуће доспијеће дугорочних кредита.

(б) Извори средстава укључују трајне изворе и финансијски резултат.

23.1.2. *Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима*

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза објелодањени су у напомени 3 ових финансијских извјештаја.

23.1.3. *Категорије финансијских инструмената*

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

	31. децембар 2015.	У ВАМ 31. децембар 2014.
Финансијска имовина		
Краткорочни пласмани	250,000	-
Остала потраживања	6,084	14,242
Готовина и готовински еквиваленти	<u>1,104,201</u>	<u>840,112</u>
	<u>1,360,285</u>	<u>854,354</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити и зајмови	20,690	9,959
Текућа доспијећа дугорочних кредита	20,945	6,403
Обавезе из пословања	<u>31,061</u>	<u>38,187</u>
	<u>72,696</u>	<u>54,549</u>

23.2. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом пословању, Агенција је, у различитом обиму, изложена одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), кредитном ризику, ризику ликвидности и ризику новчаног тока.

Управљање ризицима у Агенцији је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Агенције у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Агенције.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

23. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

23.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

Агенција не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима, као што су свопови каматних стопа или форварди. Поред тога, за годину која се завршава на дан 31. децембра 2015. године, Агенција није вршила трговање финансијским инструментима.

(1) Тржишни ризик

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Агенција обавља у страним валутама, руководство Агенције сматра да Агенција није значајно изложена ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (BAM), као и у EUR за који је BAM везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 BAM). У складу са наведеним, руководство Агенције није вршило анализу осјетљивости на промјене курса страних валута.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Агенције у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Имовина		Обавезе	
	31. децембар 2015.	2014.	31. децембар 2015.	2014.
EUR	12,406	200	-	-
	12,406	200	-	-

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Обзиром да Агенција нема значајну каматносноу имовину, приходи Агенције су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

У складу са наведеним руководство Агенције није вршило анализу осјетљивости на промјене каматних стопа.

(в) Ризик од промјене цијена

Агенција није изложена значајнијем ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Агенција нема улагања класификована у прегледу имовине, обавеза и извора као средства расположива за продају, односно да нема улагања класификована као финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у прегледу прихода, примитака, расхода и издатака.

Агенција није изложена ризику промјене цијена, јер највећи дио пословања финансира приходима из Буџета Републике Српске и из грантова (помоћи).

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Агенције. За управљање ризиком ликвидности одговорно је руководство Агенције које је успоставило одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Агенција својом имовином и обавезама управља на начин који обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Агенција располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава из Буџета Републике Српске који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Агенција не користи финансијске деривате.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

23. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

23.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

(2) Ризик ликвидности (наставак)

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Агенције на дан 31. децембра 2015. и 2014. године:

У ВАМ

Финансијска имовина

31. децембар 2015. година	до 1 мјесец	1 - 3 мјесеци	3 - 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
Без камата	1,110,285	-	250,000	-	-	1,360,285
Укупно	1,110,285	-	250,000	-	-	1,360,285
31. децембар 2014. година						
Без камата	854,354	-	-	-	-	854,354
Укупно	854,354	-	-	-	-	854,354

Финансијске обавезе

31. децембар 2015.	до 1 мјесец	1 - 3 мјесеци	3 - 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
<i>Остале обавезе по амортизованој вриједности:</i>						
Без камата	31,061	-	-	-	-	31,061
Фиксна каматна стопа	1,935	3,870	17,431	21,524	-	44,760
Укупно	32,996	3,870	17,431	21,524	-	75,821
31. децембар 2014.						
<i>Остале обавезе по амортизованој вриједности:</i>						
Без камата	38,187	-	-	-	-	38,187
Фиксна каматна стопа	620	1,861	4,963	10,557	-	18,001
Укупно	38,807	1,861	4,963	10,557	-	56,188

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза.

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Агенцији, што ће резултовати финансијским губитком Агенције.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних и физичких лица, потраживања за дате позајмице, готовине и готовинских еквивалената, као и преузетих обавеза.

Агенција је изложена кредитном ризику у минималној мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Агенције. У случају неблаговремене наплате прихода из Буџета Републике Српске руководство Агенције извјештава ресорно министарство и усклађује динамику трошења средстава са оперативним плановима прилива средстава.

Руководство Агенције сматра да Агенција није изложена ризику новчаног тока, односно ризику да ће износ будућих новчаних токова значајно флукуирати.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

23. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

23.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

(4) Ризик новчаног тока

Агенција има континуиран прилив новчаних средстава из Буџета Републике Српске у складу са процедурама трезорског пословања буџетских корисника и динамиком извршења финансијског плана.

23.3. Фер вриједност финансијских инструмената

Изузев као што је наведено у наредној табели, руководство Агенције сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њиховој фер вриједности.

	У ВАМ			
	31. децембар 2015.		31. децембар 2014.	
	Књиговод- ствена вриједност	Фер вриједност	Књиговод- ствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина				
Краткорочни зајмови	250,000	250,000	-	-
Остала потраживања	6,084	6,084	14,242	14,242
Готовина и готовински еквиваленти	1,104,201	1,104,201	840,112	840,112
	<u>1,360,285</u>	<u>1,360,285</u>	<u>854,354</u>	<u>854,354</u>
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	20,690	20,690	9,959	9,959
Текућа доспијећа дугорочних кредита и зајмова	20,945	20,945	6,403	6,403
Обавезе из пословања	31,061	31,061	38,187	38,187
	<u>72,696</u>	<u>72,696</u>	<u>54,549</u>	<u>54,549</u>

Претпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједност због њиховог кратког рока доспијећа.

24. ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА

Агенција је у 2015. години финансирала осам пројеката у укупној вриједности од 1,726,855 ВАМ, док је текућа буџетска потрошња износила 660,051 ВАМ.

Преглед трошкова за текућу буџетску потрошњу и по појединим пројектима дат је у табели:

	Бруто плате и накнаде	Расходи за робе и услуге	Расходи по основу камата на зајмове	Расходи за грантове	Укупни расходи
<i>а) Текућа буџетска потрошња</i>	502,155	103,165	4,031	50,700	660,051
<i>б) Пројекти:</i>					
Прилика плус - Вјештине за посао	601,390	138,437	-	798,428	1,538,255
Житни пут	23,241	14,235	-	48,700	86,176
Пројекат УНДП	-	37,931	-	-	37,931
Мрежа консултаната	-	8,753	-	-	8,753
Market Makers	54,096	1,617	-	-	55,713
Остали пројекти	-	27	-	-	27
	<u>678,727</u>	<u>201,000</u>	<u>-</u>	<u>847,128</u>	<u>1,726,855</u>
	<u>1,180,882</u>	<u>304,165</u>	<u>4,031</u>	<u>897,828</u>	<u>2,386,906</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2015. године

24. ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА (наставак)

Независно ревизорско друштво "Auditon" д.о.о. Бања Лука је извршило ревизију пројекта "Стручно усавршавање за посао" за период од 1. октобра 2014. до 31. октобра 2015. године, финансираног од стране Швајцарске организације за развој (SDC) и у свом мишљењу од 29. јануара 2016. године потврдило да наведени финансијски извјештај за пројекат пружа истинит и објективан приказ износа и структуре оперативних прихода и трошкова.

25. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додатну вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним и ентитетским министарствима и институцијама у вези са правном интерпретацијом законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Агенције могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Агенцији може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о пореском поступку Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је 5 година, при чему право на утврђивање и наплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање не застаријева. То значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од 5 година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

26. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Као што је објелодањено у напомени 12 уз финансијске извјештаје Агенција је дала бескаматни зајам друштву "КОСМОС" а.д. Бања Лука у износу од 200,000 BAM по Уговору о намјенском бескаматном зајму новца (број 122-5/15 од 7. августа 2015. године), и то за реализацију Програма развоја металоперајивачког сектора Републике Српске. Уговором је прецизирано да ће "КОСМОС" а.д. Бања Лука примљених 200,000 BAM вратити Агенцији до 7. фебруара 2016. године. Привредно друштво "КОСМОС" а.д. Бања Лука се обратило захтјевом Влади Републике Српске за продужење рока за поврат и отплату зајма, а Влада је Закључком број 04/1-012-2-239/16 од 4. фебруара 2016. године, у циљу очувања производње и запослености, продужила рок за поврат и отплату зајма најкасније до 15. јуна 2016. године.

27. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција прегледа имовине, обавеза и извора у BAM, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	<u>31. децембар 2015.</u>	<u>31. децембар 2014.</u>
ЕВРО (EUR)	1.9558	1.9558
Динар (RSD)	0.0161	0.0162
Амерички долар (USD)	1.7901	1.6084
Швајцарски франак (CHF)	1.8086	1.6261